

Aalto-yliopisto
Perustieteiden
korkeakoulu

Oppimisen ohjaus

Tietotekniikan kurssiassistenttien koulutus 1.3.2017

SCI Learning services

Kirsti Keltikangas ja Jukka Parviainen

Aikataulu

12:15-15:00 Oppimisen ohjaus
Onnistuneen oppimistilanteen luominen
Opiskelumotivaation tukeminen
Vuorovaikutus ja palautteen antaminen
Mitä jatkossa?

Iltapäivän teemat

- Miten hyvä oppimistilanne muodostuu, miten siihen voi vaikuttaa?
- Mistä opiskelumotivaatio muodostuu?
- Miten ja miksi vuorovaikutusta?
- Rakentava ja tuhoava palaute

Tavoitteita tälle iltapäivälle

Koulutuksen jälkeen

... tunnet muitakin uusia assareita.

... tunnistat, mitä asioita oppimiseen liittyy.

... tiedostat motivoinnin ja aktivoinnin keinoja opetuksessa.

... tiedät, miten konstruktivistista palautetta annetaan.

Pelissäännöt

Jaetaan kokemuksia, mutta jätetään myös tilaa muiden kokemuksille.

Haasta ajatteluasi!

Ole läsnä, kun olet paikalla (vältä tietokoneen tai matkapuhelimen käyttöä)

Cocktail party

1. Nimi:

Kirsti

2. Harrastukset:

Pilates, pyöräily

3. Fiilikset laskareiden ohjaajana toimimisesta, perustelut:

“Vähän jännittää, olen ekan kerran kurssiassarina” tai “On jo vähän kokemusta, voisin oppia jotain uuttakin”

Onnistunut oppimistilanne, mitä se sisältää?

Harjoitus

Itsenäinen työskentely (3 min):

- Kirjoita post-it-lapuille: yksi elementti / yksi post-it

Ryhmätyö (7 min):

- Esittele ryhmällesi elementit ja keskustelkaa niistä ryhmässä.
- Ryhmitelkää elementtejä posterille ja valmistautukaa kertomaan niistä.

Miten voit ohjaajana tukea oppimista?

1. Keskustelkaa aiheesta ryhmissä.
2. Kirjoittakaa post-it-lapuille erilaisia tapoja, joilla voi tukea oppimista. Sijoittakaa laput posterille oppimiselementtien alle/päälle/viereen.

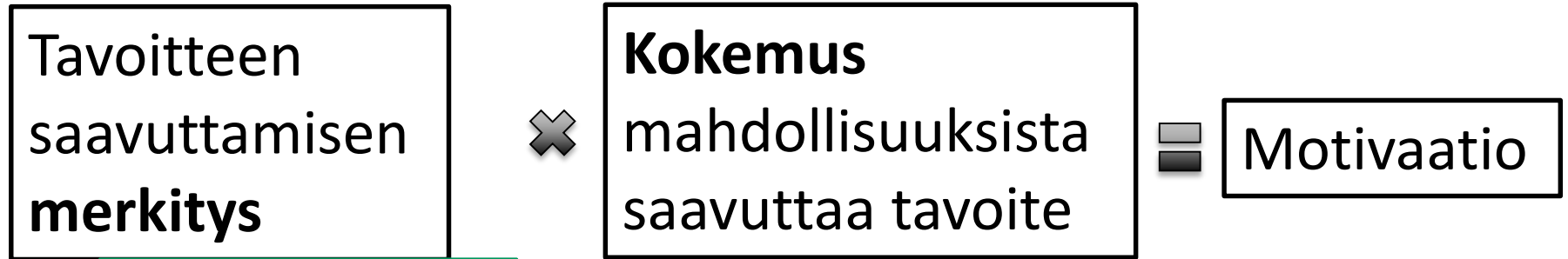
Yht. 10 min

Aalto-yliopisto
Perustieteiden
korkeakoulu

Opiskelumotivaatio, mistä se syntyy?

Motivaation ”arvo-odotus-teoria”

Tiedon
hyödynnettävyys

Kiinnostus
aiheeseen

Halu
menestyä

Halu oppia
uutta

Onnistunko jos yritän?

Ovatko tehtävät
sopivan haastavia?
Onko niitä sopiva
määrä?

Saanko
ohjausta?

Onko
yhteistyö
sallittu?

Motivaatio

Tavoitteen saavuttamisen merkitys

- **Alavalinnan** ”varmuus”
- Halu **oppia uutta**
- Mahdollisuus **vaikuttaa tavoitteeseen** (valinnaisuus vs. pakollisuus)
- Miten **opettaja perustelee** valinnat
- **Työelämäyhteys** ja käytännön hyödynnettävyys
- Miten **tärkeänä opettaja pitää** tavoitteen saavuttamista
- Oppimistilanne: **oppimisen ilo**, ryhmän tuoma tuki

→ Mitä tärkeämpi tavoite, sitä enemmän on valmis tekemään

Kokemus mahdollisuuksista saavuttaa tavoite

- Tehtävien **vaikeus**taso:
  - liian helppo-sopiva-liian vaikea
- Työ**määrä**:
  - liian vähän-sopivasti-liian paljon
- **Usko** omiin kykyihin:
  - Onnistunko jos ponnistelen?
- Saatavissa oleva **tuki**:
  - opettaja, vertaiset, itsenäiset ratkaisut, oppimateriaali

→ Mitä parempi usko itseen, sitä korkeammat tavoitteet!

Kiinnostus, merkitys

Kiinnostaisi, mutten uskalla yrittää, etten epäonnistu.

Korkea kiinnostus/merkitys

Heikko usko
onnistumismahdollisuuksiin

Haluan, uskon, onnistun!

Korkea kiinnostus/merkitys

Hyvä usko
onnistumismahdollisuuksiin

Kokemus
onnistumismahdollisuuksista

Matala kiinnostus/merkitys

Huono usko
onnistumismahdollisuuksiin

Ei kiinnosta, en osaa, en uskalla yrittää.

Matala kiinnostus/merkitys

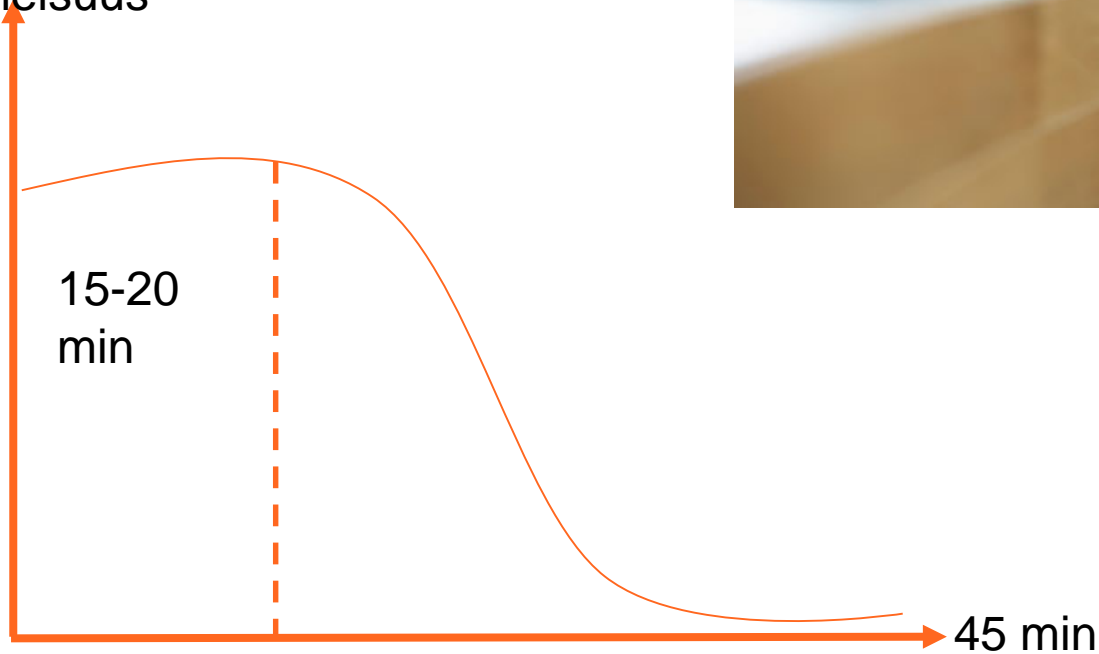
Hyvä usko
onnistumismahdollisuuksiin

Tekisin ja osaisin, jos tietäisin miksi?

Vuorovaikutus: Miksi ja miten?

Vireystila ja opetustilanteen rytmitys

Vireys /
innostuneisuus

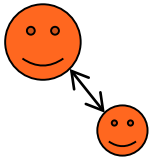

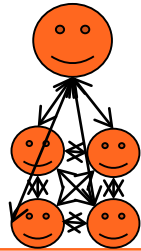

Vuorovaikutuksen organisointi opetustilanteessa

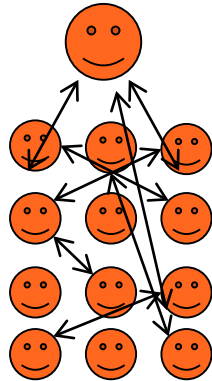
Henkilökohtainen
ohjaus

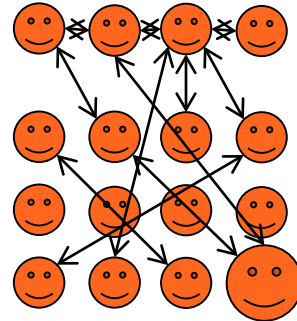
Pienryhmäohjaus

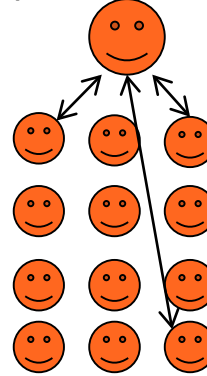
Opettajajohtoinen
ryhmäkeskustelu

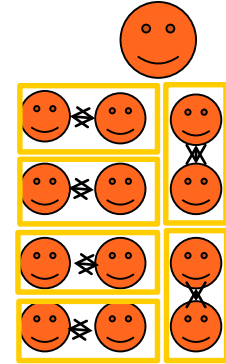
Opiskelijan tai -ryhmän
vetämä keskustelu

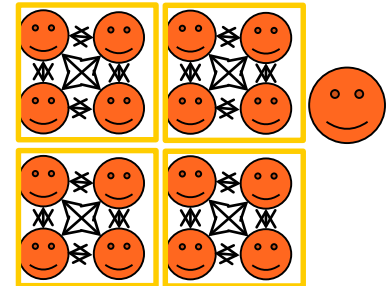
Opettajan ja
opiskelijan välillä

Pariporina, opettaja
seuraa ja havainnoi

Pienryhmä-
keskustelu;
opettaja seuraa ja
havainnoi

Oppimista edistävä vuorovaikutus

**Ristiriitaisten ajatusten
rakentava käsittely**

**Tavoitteiden mukaisten asioiden
syvällinen käsittely**

Tasapuolinen osallistuminen

Positiivinen ja turvallinen ilmapiiri

Ajattelua avaavat avoimet kysymykset (Aarnio & Enqvist 2002)

Miten ajattelet...?

Mihin perustuu...?

Mitä tarkoittaa...?

Mitä siitä seuraa...?

Miten ymmärrät...?

Mistä johtuu...?

Mitä merkitystä...?

Mitä sitten, jos...?

Mihin tämä...liittyy?

Miltä sinusta tuntuu...?

Miten ajattelet tehdä tai toimia...?

Millä tavalla selität...?

Miten sinun mielestäsi...?

Mikä tai millainen toiminta...?

Ota huomioon seuraavat seikat:

- **Opiskelijoiden tietotaso tai ymmärrys voi olla erilainen, vaikka he olisivat käyneet samat kurssit.**
- **Yritä selittää asiat eri tavoilla ja linkitä ne opiskelijoiden aiempiin kokemuksiin. Kerro esimerkkejä.**
- **Tapa, jolla itse opit parhaiten, ei sovellu kaikille.**
- **Vältä sitä, että opiskelijoiden täytyy kirjoittaa ja kuunnella samaan aikaan.**

Pyri aina johdattamaan opiskelijaa kysymyksillä oikeaan suuntaan.

*Kuuntele – kysy – kuuntele – kysy – kuuntele – kysy – kuuntele – kysy – kuuntele – kysy – kuuntele –
kysy – kuuntele – kysy – kuuntele – kysy – kuuntele – kysy – kuuntele – kysy – kuuntele – kysy –
kuuntele – kysy – kuuntele – kysy – kuuntele – kysy – kuuntele – kysy – kuuntele – kysy...*

Palaute

Minkälaista palautetta olet saanut?

Mieti jotakin palautetilannetta ja kerroille parillesi:

- Minkälainen palautetilanne oli?
- Kuka antoi palautetta ja kuka sai palautetta?
- Miltä sinusta tuntui?
- Mikä oli hyvää tai vähemmän hyvää tilanteessa?
- Opitko jotakin tilanteesta?

Rakentava vs. ei-rakentava, ”tuhoava” palaute

Rakentava palaute (Constructive)	Ei-rakentava, ”tuhoava” palaute (Unconstructive/ destructive)
Kohdistuu asiaan	Kohdistuu henkilöön
Sisältää huomoita (tarpeellinen / tarpeeton)	Sisältää arvolausumia (hyvä / huono)
On kehittymisen ja kehittämisen kannalta hyödyllistä	Ei välttämättä hyödytä ketään
Annetaan vastaanottaja huomioiden : oikeassa paikassa, oikeaa aikaan, oikeassa muodossa, oikea määrä	Ei huomioi palautteen saajaa , vaan annetaan palautteenantajan näkökulmasta
Kuvailee havaintoja	Tekee johtopäätöksiä
Kahdensuuntainen prosessi , oikeinymmärrys tarkistetaan	Yksisuuntainen prosessi , ei tarkisteta ymmärrettiinkö palaute siten kuin tarkoitettu.

Esimerkkejä

Rakentava palaute (Constructive)	Ei-rakentava, “tuhoava” palaute (Unconstructive/ destructive)
Tässä tehtävässä on tapahtunut virhe	Olet tehnyt virheen...
Tämä vaihe vaikuttaa lopputuloksen kannalta...	Tämä on ihan turha...
Tähän kannattaa jatkossa kiinnittää huomiota..	Tässä menit nyt pahasti metsään
Varmistaa: Olisko sopiva hetki puhua..? Miten sun mielestä tämä meni? Onko sulla jotain muita huomioita tähän liittyen?	Menee suoraan asiaan, kysymättä vastapuolelta mitä mieltä hän on. Tämä meni näin näin ja näin.
Huomasin että tässä kohtaa tapahtui jotain... Tämä näyttää siltä että.. Mielestäni tämä kohta..	Ajattelit tässä näin, ja siksi tapahtui näin. Teit tässä tämän virheen, etkä huomannut tuota.
...tuntuuko että ymmärsit mitä tarkoitin? Ymmärsinkö oikein mitä halusit kysyä?	“asia oli näin ja sillä siisti”.

Aalto-yliopisto
Perustieteiden
korkeakoulu

**Tarkastelkaa saamaanne
taulukkoa suhteessa
kokemukseenne.**

Löydättekö yhteneväisyyksiä?

Ole rennosti oma
itsesi!

Mitä tämän iltapäivän jälkeen?

- **Mahdollisuus suorittaa koko kurssi 2 op:n laajuisena pedakoulutuksena (PED-131.9000 Assistentti oppimisen ohjaajana) kevään 2017 aikana**
- **Koulutukseen kuuluu kaksi muuta lähitapaamista (yhteiset lähitapaamiset englanniksi mat/fys/tik/NBE-yhteisryhmänä ma 27.3. + pe 21.4.) + tehtävät (ks. seuraava kuva)**
- **Pyydämme palautetta iltapäivästä presemo-kyselyllä**
- **Samassa lomakkeessa voit ilmoittaa aiotko suorittaa koko kurssin/selvitämme myös kurssin hyväksilukemisen (ref. fyysikot)**

Course structure

Part I: Learning,
motivation,
constructive
feedback

Teaching
session 1

Article

Reading
circle

Learning
diary

Part II:
Interaction in
teaching

Teaching
session 2

Teaching
observation

Group
meeting

Blog-post on
MyCourses

Part III: Different
approaches to
learning

Teaching
session 3

Feedback
from the
course

Assarin huoneentaulu

1. Käy tervehtimässä opiskelijoita oma-aloitteisesti. Monet opiskelijat ovat ujoja, ja heidän on helpompi kysyä neuvoa, jos ohjaaja on avannut keskustelun. Opiskelijoiden kanssa kannattaa mennä juttelemaan oli heillä kysymyksiä tai ei. Kannusta opiskelijoita miettimään tehtäviä yhdessä.
2. Kannusta opiskelijaa puhumaan, muista kuunnella. Selvitä mitä opiskelija ajattelee. Pyri siihen, että opiskelija vie ohjaustilannetta.
3. Jätä onnistumisen ilo opiskelijalle. Älä anna vastauksia, vaan johdata oikeaan suuntaan.
4. Oikeita ajattelutapoja on yleensä enemmän kuin yksi. Vältä omien ratkaisumallien tuputtamista.
5. Ole kannustava, varsinkin jos opiskelijalla on ollut vaikeuksia.
6. Jaa huomiosi sopivan tasaisesti opiskelijoiden kesken. Toisinaan opiskelijoiden on hyvä antaa mieltä tehtävää rauhassa itsekseen.
7. Ei ole tarkoituksenmukaista, että opiskelija käyttää ohjaajaa kurssimateriaalin korvikkeena. Ohjaajan tulisi kannustaa ja tukea opiskelijoita kurssimateriaalin lukemisessa.
8. Ohjaajan ei tarvitse tietää kaikkea, vaan hän voi ottaa asioista selvää yhdessä opiskelijan kanssa. Näin opiskelija saa mallin matematiikan työskentelytavasta.
9. Suhtaudu opiskelijoiden ongelmiin ja tunteenpurkauksiin myötätuntoisesti ja ymmärtäen, mutta älä pahoita mieltäsi äläkä jää murehtimaan niitä. Toisinaan opiskelijoiden epävarmuus purkautuu esimerkiksi aggressiivisena käyttäytymisenä. Älä hätäänny vaikeissa tilanteissa.